

Ewangelia według św. Marka

Autor:	Jan Marek (bliski współpracownik apostoła Piotra).
Czas:	ok. 55 r. po Chr.
Miej- sce:	Rzym.
Cel:	Przedstawienie zdarzeń z życia i działalności Pana Jezusa Chrystusa, głoszonych przez apostoła Piotra.
Temat:	Jezus Chrystus Synem Bożym, Zbawcą i przykładem sługi.

Prawo przebaczenia grzechów

Mt 9:1-8; Łk 5:17-26

2¹Po kilku dniach¹ znów przyszedł do Kafarnaum.^a Usłysza-
no, że jest w domu.² ²Wtedy zeszło się tak wielu,^a że miej-
sca nie było nawet przy drzwiach. A On głosił im Słowo.

³Wtedy przyszli niosąc do Niego sparaliżowanego^a — nie-
sionego przez czterech. ⁴A ponieważ z powodu tłumu nie byli w
stanie Mu [go] przynieść, zdjęli dach nad miejscem, gdzie był, i
przez otwór spuścili posłanie, na którym leżał sparaliżowany. ⁵A

Jezus, gdy zobaczył ich wiarę,^a powiedział do sparaliżowanego:
Synu,³ odpuszczone są ci grzechy.^b ⁶Byli tam zaś niektórzy ze
znawców Prawa.^a Siedzieli oni i rozważali w swoich sercach:

⁷Dlaczego ten tak mówi? On bluźni.^a Kto może odpuszczać grze-
chy oprócz jednego — Boga?^b ⁸A Jezus zaraz poznał w swoim
duchu,^a że tak rozważają w sobie, i powiedział do nich: Dlaczego
takie rzeczy rozważacie w swoich sercach? ⁹Co jest łatwiejsze?

Powiedzieć sparaliżowanemu: Odpuszczone są ci grzechy? Czy
powiedzieć: Wstań, weź swoje posłanie i zacznij chodzić?

¹⁰Lecz abyście się przekonali, że Syn Człowieczy^a ma prawo
odpuszczać grzechy na ziemi — powiedział do sparaliżowanego
— ¹¹mówię tobie: Wstań, weź swoje posłanie i idź do swojego
domu.^a ¹²I wstał, zaraz wziął posłanie i wyszedł wobec wszyst-
kich,^a tak że wszyscy dziwili się^b i oddawali Bogu chwałę,^c mó-
wiąc: Czegoś takiego jeszcze nigdy nie widzieliśmy.

¹Mt 4:13; 8:5; 11:23; 17:24;

Mk 1:21; J 2:12; 4:46; 6:17, 24

²Mk 1:33, 45

³Mt 4:24

⁵Mt 8:10, 13; 9:22, 29;

15:28; Mk 10:52; Łk 7:50;

17:19; 18:42; Dz 14:9; ^bŁk

7:48; Jk 5:15

⁶Jr 8:8; Mk 12:38

⁷Mt 14:64; J 10:36; ^bPs

32:5; Iz 43:25

⁸Łk 6:8; J 2:24-25

¹⁰Mt 8:20; Mk 2:28; J 5:27

¹¹J 5:8

¹²Mt 9:7; Mk 5:42; ^bMt

9:33; ^cŁk 7:16

¹ *Po kilku dniach*, gr. δι' ἡμερῶν, lub: *po jakimś czasie*.

² *w domu*, gr. ἐν οἴκῳ (bez rodzajnika), co może oznaczać: (1) w nieokreślonym bliżej domu, (2) u siebie w domu, por. Mk 3: zob. Mk 3:20.

³ *Synu*, gr. τέκνον, oznacza również *dziecko*, *potomstwo*.

Powołanie Lewiego

Mt 9:9-13; Lk 5:27-32

13^aMk 1:16; 3:7; ^bMk 1:45; 3:7-9; 5:24; Lk 5:15; J 6:2; ^cMt 4:23; 5:2; 7:29; Mk 6:34; Lk 4:15; 5:3; J 3:2; 7:14; 8:2
14^aLk 5:27; ^bMt 4:19; 9:9; 16:24; Lk 5:27

13^aPotem znów wyszedł nad morze.^a Cały tłum zaczął schodzić się do Niego,^a a On rozpoczął nauczanie.^b 14^a gdy przechodził, zobaczył Lewiego,^{a4} syna Halfeusza,⁵ siedzącego przy stole celnym,⁶ i powiedział do niego: Chodź za Mną.^b Wstał więc i poszedł za Nim.

15^aMt 11:19; Lk 15:1-2; 18:10-14

16^aMt 9:11; Lk 7:39; Dz 4:5; 23:9; ^bLk 19:7
17^aLk 15:7; 19:10; 1Tim 1:15
12^aMt 9:7; Mk 5:42; ^bMt 9:33; ^cLk 7:16

15^aA gdy potem spoczywał [przy stole] w jego domu, wielu celników i grzeszników^a spoczywało wraz z Jezusem i Jego uczniami, wielu bowiem zaczęło za Nim chodzić. 16ª gdy znawcy Prawa spośród faryzeuszów^a zobaczyli, że jada z grzesznikami, a

4 *Lewi*, gr. Λευί, hbr. לֵוִי (*lewi*), czyli: *przyłączony*, w Mt 9:9 nazwany *Mateuszem*, gr. Μαθθαῖος, hbr. מַתְתַּיָּהוּ, czyli: *dar JHWH*.

5 *Halfeusz*, gr. Ἀλφαῖος, hbr. חַלַּפַּיָּהוּ (*chalafaj*), czyli, w zależności od źródłowości: arab. *cieszący się powodzeniem* (por. Feliks); ak. *dany w zamian*.

6 Kafarnaum leżało na szlaku handlowym z Damaszku do Galilei i portów śródziemnomorskich. Podatki pobierane od produktów rolnych i od wyrobów rzemieślniczych stanowiły swoisty podatek od wartości dodanej (nasz VAT). Lewi mógł być zatrudniony przez Rzymian, choć bezpośrednio odpowiadał raczej przez Herodem Antypasem. Ponieważ podatki były odprowadzane do Rzymu, poborcy podatkowi uchodzili w oczach ludzi za zdrajców. Żydzi I w. po Chr. składali dziesięcinę (Kpł 27:30-32), półszeklowy lub dwudrahmowy podatek na utrzymanie świątyni (Wj 30:13; Mt 17:24). Rzym z kolei pobierał 1 denara rocznie w formie podatku pogłównego od mężczyzn między 14 a 65 rokiem życia i kobiet między 12 a 65 rokiem życia, podatek drogowy i portowy, podatek od zboża (10%) i wina owoców i oliwy (20%) oraz podatek dochodowy, obrotowy (od sprzedaży) i spadkowy w wysokości 1%. W sumie obciążenia podatkowe dochodziły do 50% dochodów. Na obrazku denar z podobizną Tyberiusza (*The Baker Illustrated Guide to Everyday Life in Bible Times*).

zwłaszcza celnikami, zaczęli podpytywać Jego uczniów: Dlaczego je z celnikami i innymi grzesznikami?^{b7} **17**Gdy Jezus to usłyszał, powiedział im: Nie potrzebują lekarza zdrowi, ale ci, którzy mają się źle; nie przyszedłem wzywać sprawiedliwych, lecz grzeszników.^a

Nowe formy dla nowych treści

Mt 9:14-17; Lk 5:33-39

18A uczniowie Jana^a i faryzeusze właśnie pościli.^b Przyszli więc i zapytali Go: Dlaczego uczniowie Jana i uczniowie faryzeuszów poszczą,⁸ a Twój uczniowie nie poszczą? **19**Jezus im odpowiedział: Czy goście weselni⁹ są w stanie pościć, gdy jest z nimi pan młody?^a Dopóki mają z sobą pana młodego, nie są w stanie pościć. **20**Przyjdą jednak dni, gdy pan młody zostanie im zabrany.^a Wtedy, tego dnia, zaczną pościć.¹⁰ **21**Nikt nie przyszywa łąty z nowego¹¹ sukna do starego płaszcza, w przeciwnym razie nowe wypełnienie odrywa [więcej] starego i rozdarcie staje się większe. **22**Nikt też nie wlewa młodego wina do starych bukłaków, w

18Mt 11:2; 14:12; Lk 11:1; J

1:35; 3:25;

^bLk 18:12; Dz 13:2-3

19Mt 25:1; J 3:29

20Lk 17:22

22Hbr 7:18-19; 8:13

⁷ W konstrukcji rodz. — rz. — *kai* — rz. w *lm* druga grupa jest podgrupą pierwszej (*x*, a w szczególności *y*), albo pierwsza grupa podgrupą drugiej, czyli: *x* i inny *y* — Wallis, 280n.

⁸ Prawo wymagało postu w Dniu Pojednania, Kpł 16:29-31; 23:27-32. Faryzeusze praktykowali post dwa razy w tygodniu, zwykle w poniedziałek i czwartek.

⁹ *goście weselni*, gr. οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος, hbr. הַבָּנִים הַיְיָ, idiom hbr.: *synowie weselni*; *synowie komnaty weselnej*.

¹⁰ *POST* to *Poważna Ocena Sytuacji Tragicznych*.

¹¹ *nowego*, gr. ἀγνάφου, lub: *niezbiegniętego*.

przeciwnym razie wino rozrywa bukłaki i traci się wino i bukłaki; młode wino — do nowych^a bukłaków!

Mt 12:9-14

23^aRdz 2:2; Pwt 5:15; Ez 20:12; Iz 58:13-14; Mt 12:1, 2, 5, 8; Lk 6:1, 2, 5; ^bPwt 23:26

24^aMk 3:4; Lk 13:14; 14:3; J 5:9-10; 9:14, 16

26^{a2} Sm 8:17; 1Km 24:6;

^bKpł 24:5-9; 1Sm 21:1-7; Mt 12:4; Lk 6:4

27^aWj 23:12; ^bKol 2:16

28^aMt 8:20; Mk 2:10

Syn Człowieczy panem szabatu

23 Pewnego razu¹² w szabat^a [Jezus] przechodził wśród zbóż. Jego uczniowie zaczęli wtedy iść tak, że zrywali kłosa. ^b24 Wtedy faryzeusze powiedzieli do Niego: Spójrz! Dlaczego w szabat robią to, czego nie wolno?^a 25 Odpowiedział im: Czy nigdy nie czytaliście, co zrobił Dawid, gdy był w potrzebie i był głodny, on i ci, którzy byli z nim? 26 Jak wszedł do domu Bożego za Abiata-^ara, ^a arcykapłana, i jadł chleb obecności,^{b13} który wolno jeść tylko kapłanom,^a i dał również tym, którzy byli z nim? 27 Powiedział im też: Szabat nastał dla człowieka,^a a nie człowiek dla szabatu,^b 28 tak że Syn Człowieczy^a jest również panem szabatu.

pastor Dariusz Banicki,

KChB Września: dariusz-banicki@o2.pl

www.baptysty-wrzesnia.pl

¹² *Pewnego razu*, gr. Καὶ ἐγένετο, lub: *i stało się*.

¹³ *chleb obecności*, gr. τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, hbr. חֶלֶם מִן הַלֶּחֶם, chleb rozkładany [przed Panem], zob. Wj 25:30; 35:13; 39:36; Kpł 24:5-9. Każdy bochenek upieczony był z 3,5 l mąki. Bochenki wykładano w Miejscu Świętym Świątyni po pn. stronie, naprzeciw świecznika (Wj 26:35). Obowiązkiem kapłana było wykładanie świeżego chleba co szabat; stare bochenki były przekazywane Aaronowi i jego potomkom, którzy spożywali je w obrębie miejsc świętych (Kpł 24:9).